

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Philippi Ecclesiae Eystettensis XXXIX. Episcopi. De
Eivsdem Ecclesiae Divis Tvtelaribvs. S. Richardo. S.
Willibaldo. S. Wvnibaldo. S. Walpvrga. Commentarius
nunc primum evulgatus**

Philipp <Eichstätt, Bischof>

Ingolstadii, 1617

Præfatio Ad Lectorem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70477](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70477)

PRÆFATIO AD
LECTOREM.

Bonam operam nauavit Caspar
Bruschius Agranus, tametsi
iam quinti Euangelij genio af-
fatus; cum catalogos Episcopa-
tuum, & qui eos administrarunt, Episcopo-
rum collegit, collectosq; in lucem dedit, cuius
vestigia alij postea secuti accuratius quarū-
dam Diceceson & presulum Indices texue-
runt; ut Serarius Moguntinensium, Guilli-
mannus Argentinensium, Marcus Velferus
paulò ante mortem suam Augustanorum,
& Wiguleius Hundius eorum, qui Metro-
poli Salisburgensi subiiciuntur. Fit hoc non
sine publico fructu; nam ex perpetua serie E-
piscoporum, etiam illorum, qui particulares
Ecclesias gubernarunt, ineluctabile argumē-
tum sumitur contra hodiernos Nouatores,
qui sibi mirificè blandiuntur quasi doctrinā,
quam

to salisburgē-
sium et

quam profitentur, à Christo Domino, & ab
ipsius Apostolis acceperint. Quare si vel
nominitatis titulo, vel Lutheri, Caluini, aut
Zuuinglij nominibus premantur; mox ad
Apostolicum eum confugiunt; & in illud,
velut in asylum, se abdunt.

Sed extrahendi sunt, & quidem eo mo-
do, quem Tertullianus libell. de præscript.
aduersus hæreticos præscripsit. Si quæ hære-
ses, inquit, audent interserere se ætati Apo-
stolicæ, &c. possumus dicere: edant ergo o-
riginem Ecclesiarum suarum: euoluant or-
dinem Episcoporum suorum ita per suc-
cessiones ab initio decurrentem, vt primus
ille Episcopus aliquem ex Apostolis, vel A-
postolicis viris, qui tamen cum Apostolis
perseuerauerint, habuerit auctorem & an-
tecessorem. Hoc enim modo Ecclesiæ Apo-
stolicæ census suos deferunt, sicut Smyr-
næorum Ecclesia habens Polycarpum à Io-
anne collocatum refert, sicut Romanorum
Clementem, à Petro ordinatum edit: pro-
inde vtique & cætera exhibent, quos ab A-
postolis in Episcopatum constitutos, Apo-
stolici

stolici seminis traduces habeant. Confin-
gant tale aliquid hæretici, hoc est, catalogos
suorum Episcoporum, origine ab Apostolis
sumpta, conficiant, si possunt; at non possunt,
sive ab Apostolis ad hæc nostra tempora de-
scendendum sit, sive ab his nostris temporibus
ascendendum ad Apostolos. At nos possumus,
et quod possumus re ipsa præstamus, contex-
tis Episcoporum indicibus à S. Petro usque ad
Paulum V. qui hodie cathedram S. Petrite-
net; ita ut totus ille Episcoporum ordo ad
originem reuersus, stet in Apostolum, ut lo-
quitur Tertullianus: Et quamuis hoc fieri
nequeat, iis in Episcopatibus, qui diu post
Apostolorum ætatem instituti sunt, series ta-
men illa Præsulum semper terminabitur in
Apostolicum virum; qui ab Apostolica sede
Romana mediatè vel immediatè missus et
constitutus fuerit.

Exemplum adduco hunc ipsum in licem
Episcoporum Eystettensium, nam si ab hodie-
no Reuer.^{mo} et Illust.^{mo} Præsule Ioanne Chri-
stophoro ad originem usque ascendere velis,
inuenies in capite S. Villibaldum, qui primus
Ecclē.

Ecclesie huius pastor fuit: post hunc si alium
 Ecclesie Eystettensis Antistitem queras, nul-
 lum inuenies, quia S. V Villibaldus primus
 fuit: at si queras à quo S. V Villibaldus con-
 stitutus, & ordinatus fuerit, & cū quo com-
 munionem fidei & doctrina habuerit, statim
 occurret Zacharias Pontifex, cuius aucto-
 ritate & approbatione S. Bonifacius V Vil-
 libaldum, Eystettensibus Episcopum dedit.
 Cum quo autem Zacharias in fide & doctri-
 na communicauit? Utique cum Gregorio III.
 Hic, cum Gregorio II. Iste cum suo antecesso-
 re, & hic iterum cum suo, & sic perpetuo te-
 nore usque ad S. Petrum, eadem fide & do-
 ctina semper perseuerante, & à superiori-
 bus ad posteriores descendente, à sancto scili-
 cet Petro per successorum ordinem ad sanctū
 V Villibaldum, & à sancto V Villibaldo ad
 eiusdem throni & insule heredes; nam si quis
 diceret; discessum esse à doctrina sancti V Vil-
 libaldi; ostendat, queso, quando, & à quo di-
 scessum fuerit. Numerat sanctus V Villibal-
 dus quinquaginta octo successores. Quis nam
 ex his omnibus, spreta doctrina à S. V Villi-

E e baldo

baldo accepta, aliam introduxi? Edatur nomen eius. En omnium nomina oculis subiecta habes. Quis vel qui doctrinam mutarunt? Quis expulsa illa, quam S. Willibaldus tradiderat, eam, qua hodie Eystadij docetur, substituit? Si nullum nominare potes; habebimus igitur illam, qua hoc auro in Eystettensi Diocesi viget, pro genuina & germana illa, quam tenuit & predicavit sanctus Willibaldus: qui & ipse haec dogmata suo de cerebro non exculpfit, sed à Zacharia Pontifice accepit; hic, ab antecessoribus suis: aut nominent, si possunt, eum, qui à maiorum semita exerrans, novam viam sibi ineundam putarit. Hoc cum milles ab istis postulatum fuerit, milles itidem prestari nequuit. Et si iterum milles postuletur, iterum milles suarum virium hac in re imbecillitatem, vel potius impotentiam patefacient.

Cum ergo in tota serie Eystettensium Episcoporum, nullum monstrare possint sectarij, qui à vestigijs sancti Willibaldi recesserit; & sanctus quoque Willibaldus non nisi ea Almonis accolis annunciarit, qua à maiori-
bus

bus didicerat, ut planum fit, ex Episcoporum
 Romanorū ordine, à Zacharia, sub quo san-
 ctus V Villibaldus ad Episcopalem dignita-
 tem euectus est; usque ad sanctum Petrum,
 per textum, omnino sequitur, eam esse veram, à
 sancto V Villibaldo & ab Apostolis traditam
 fidē, quæ hodie Eystady floret: & hac ipsa per-
 petua successione, quasi regula fallere nescia,
 ad veritatem inducti, affirmamus, omnem
 illam fidem, quæ ab ista discrepat, esse Aposta-
 ticam, nec à Deo, sed ab aduersario Dei intro-
 ductam, nec fidem, sed perfidiam nominari
 debere; si vero nomine afficere velis: qualis est
 imprimis secta Lutherana, quæ Diocesi in Ey-
 stettensem fermè in orbem circumdans, eam,
 quoad spirituales iurisdictionem valdè im-
 minuit; Marchionatu Anspachensi, & utro-
 que Palatinatu tam veteri, quàm nouo ad
 Lutherū transeunte, deserto sancto V Villi-
 baldi; sed exhibeant desertores isti syllabum
 Episcoporum suorū; incipiant à Luthero, vel
 si velint, à recentiore quopiam verbi Luthe-
 rani præcone, & sine interruptione vlla hanc
 seriem ad Apostolum; vel ad Apostolicum
 E e 2 virum,

virum, vel saltē ad S. V. Villibaldum vsq;
deducant: hoc si præstiterint, palam fatebor,
iniuriã eis fieri, quoties doctrina nouata, &
quod inuisum est, hereseos accusantur.

Ceterum ad has angustias redacti indi-
gnantur; fortè non admodū immeritò. Quis
enim non stomachetur, quando à se æquissimè
postulari videt, quod ipse ut faciat, omni iu-
re obstringitur, nec tamen se facere posse, per-
spicue intelligit? Dura hac cōditio est; à qua
aliter se non expediunt (si tamen hoc est se
expedire, & non potius impedire) quàm uno
quasi saltu à Luthero vsque ad Apostolos sa-
liendo; sed nos eo, quod cuiuslibet hæretico præ-
ptum esse solet, non contenti, successionis qua-
si scalam & gradus poscimus, neq; patimur
nobis verba dari, quasi Euangelica & Apo-
stolica doctrina à Christo & Apostolis absq;
interiecto Episcoporum & Præsulum ordine
ad Lutherum & Lutheranos, vel ad Calui-
num & Calvinianos peruenire potuerit.

Si iterum oclament; doctrina sincerita-
tem in istis successionibus violatam, contami-
natam, imò penitus quoq; extinctam esse; nos
confe-

confestim regeremus veterem illam interrogatiunculam: quando, à quo vel à quibus hæc violatio, contaminatio, quin & extinctio facta sit? Quo auctore, quo anno, res tanti momenti acciderit? Hic aduersarius vox faucibus hæret, hærebitq; quoad à tramite patrū suorum deuij, Lutherum S. VVilibaldo, aut Caluinum S. VVunibaldo, aut Catharinam Borrham S. VValpurga anteponent. Neq; nos quando successione Nouatores urgemus, successionem pro nudo Presulum sese mutuò consequentium ordine, sed etiam pro eiusdem fidei & doctrina serie accipimus; quæ quidem propriè successio existimanda est; inquit S. Gregorius Nazianzenus orat. in S. Athanasium, nam qui eandem fidei doctrinam profitetur, eiusdem throni socius est: qui autem contrariam sententiam tuetur, aduersarius quoq; in throno censerit debet; atq; hæc quidem nomen; illa verò rem ipsam, & veritatem habet successionis.

Quamquam Tertullianus existimat, & quidem rectissimè, non opus esse simpliciter, ut Ecclesia posteriores originem suam vel ad

Ee 3

Apo-

*Apostolum, vel ad Apostolicum virum, seu
Apostolorum discipulum referant; ipsam do-
ctrinam posteriorem comparatã cum priore
satis ostendere; à quo spiritus utraq; processerit. Ipsa doctrina, inquit Tertullianus, cum
Apostolica comparata, ex diuersitate & cõ-
trarietate sua pronuntiabit, neq; Apostoli
alicuius auctoris esse, neq; Apostolici; quia
sicut Apostoli non diuersa inter se docuif-
sent, ita & Apostolici nõ contraria Apostolis
edidissent; nisi illi, qui ab Apostolis descende-
runt, & aliter prædicauerunt. Ad hanc itaq;
formam prouocabuntur ab illis Ecclesiis,
quæ licet nullum ex Apostolis vel Aposto-
licis auctorem suum proferant, vt multò
posteriores, quæ deniq; quotidie instituun-
tur, tamen in eadem fide conspirantes, non
minus Apostolicæ deputantur pro confan-
guinitate doctrinæ. Ita omnes hæreses ad
vtramq; formam à nostris Ecclesiis prouo-
catæ probent se, quaquæ putant Apostoli-
cas. Sed adeò nec sunt, nec possunt probare,
quod non sunt; nec recipiuntur in pacem
& communicationẽ ab Ecclesiis, quoquo
modo*

modo Apostolicis, scilicet ob diuersitatem Sacramenti nullo modo Apostolicæ. *Hæc Tertullianus.*

Uterque modus coarguendi Nouatores validus est & efficax; sed validior & efficacior primus, ac proinde etiam Nouatoribus inuisior; usurpatus, quod attinet ad successionem in cathedra Romana à priscis Patribus, præcipuè à S. Irenæo, ut copiosè demonstravi in libello, quem Pharetram Tertullianam inscripsi. Caterum, qua de successione Præfulum Eystadianæ sedis disseruimus, ea ad quasquæq; alias particularium Ecclesiarum successiones accommodari poterunt; est enim eadem ubique ratio; & si ab ultimo ad primum usq; progrediaris, semper aut Apostolum, aut Apostolicum virum, aut talem, qui cū Apostolica Romana sede communionem habuerit, reperiēs. Quod si alicubi successio per diuersitatem doctrine intercisa est; ut in Ecclesiarum particularium thronis accidere posse non diffitemur, id publicè constat, utpote literarū monumentis diligenter proditum & ad posteros transmissum. Quocirca

ubi

1 é

ubi huiusmodi interruptionem interuenisse antiquorū testimoniis non cognoscimus, causa nihil suppetit, cur successione seriem mutato doctrinae genere, abruptam esse credamus, aut temerè atque sine ratione id affirmantibus, assentiamur. Haecenus de primo fructu, qui ex Catalogis orthodoxorum Episcoporum capi potest.

Secundus est studium imitationis, quod in animis piorum accenditur, visis tot tam antiquis, tam praeclaris, & tam sanctis populi Christiani ducibus. Quis enim salutis suae amans ad imitationem aliquam non exardescat, haud sine laude: ut enim S. Gregorius Nazianzenus orat. in S. Basilium egregiè dixit: Probis viris non exiguam laudem adfert, summorum virorum vel parua imitatio. Quae cura imitandi quamuis uniuersim ad omnes pertineat, maximè tamen tangit eos, qui eiusdem sedis & honoris heredes sunt: hos enim potissimū decet oculos & mentem ad Villibaldos, Erchamboldos, Gundackaros, Reginoldos, Gebhardos, & id genus alios cōvertere, vitamq; & actiones suas
ad

ad illorum vitam & actiones componere & conformare, ita ut quot habent antecessores, fidei orthodoxa, virtutis & disciplina Ecclesiastica tenaces sectatores & professores; tot habeant ad imitationem sibi proposita exempla, & quidem domestica, qua plerunque animum validius excitant, quam externa.

Tertius fructus est, quia ex Indicibus Episcoporum, & ex adiuncta brevicula rerum gestarum historia, excuscat ur lector, ut præstet id, quod à nobis præstari cupit Ecclesiasticus ca. 44. Laudemus viros gloriosos & parentes nostros in generatione sua. *At quales isti?* *I.* Dominantes in potestatibus suis. *II.* Homines magni virtute. *III.* Prudentia præditi. *IV.* Nuntiantes in Prophetis dignitatem prophetarum, & imperantes in præsentì populo, & virtute prudentiæ populis sanctissima verba. *V.* In peritia sua requiringes modos musicos, & narrantes carmina scripturarum. *VI.* Homines diuites in virtute. *VII.* Pulchritudinis studiū habentes. *VIII.* Pacificantes in domibus suis. *IX.* Viri misericordiæ quorum pietates non defue-

Ff runt.

runt. X. Quorum nomen viuit in generationem, & generationem.

Talium ergo ac tantorum virorum sapientiam narrēt populi, & laudem eorum nunciet Ecclesia, cum omnis, tum præsertim illa, ad cuius clauum sederunt; quibus Deus hanc quoque gratiam contulit, quam Ecclesiasticus his verbis exposuit. Cum semine eorum permanent bona, hæreditas sancta nepotes eorum; & in Testamentis stetit semen eorum, & filij eorum propter illos vsque in æternum manent: semen eorum, & gloria eorum, nō derelinquetur. Quamuis autem quidam ex his, qui ad Willibaldinam diocesis spectant; à S. Willibaldo eiusque doctrina desciverint, nec in Testamentis steterint, illi tamen, qui non tantum spiritali, sed & temporali iurisdictione & ditione S. Willibaldi, & successorum tenentur, constantissime in fide Deo & Antistitibus suis debita perstiterunt, ita ut quãuis circumcirca omnia in præceptis ruerent, & auitæ religionis scita & instituta conuellerentur, & eliminarentur, ipsi immobiles in ea doctrina perseverarēt, quam olim

in agro Eystettensi S. V Villibaldus seuerat
 & feliciter plantarat; diuerso prorsus ab aliis
 nonnullis exemplo; qui cum Islebici Euangelij
 spiritus afflati essent, presules suos, aliquando
 etiam armata manu, & aperta defectione de-
 nunciata, cœgerūt, ut ad Lutheri vel Calui-
 ni synagogas liberè transire liceret; nec trans-
 ire tantum; sed & in iisdem degere, palamq;
 nouorum dogmatum architectis operā dare.
 Procul hic genus absuit à V Villibaldina stir-
 pis posteris. Nihil simile patrarūt, imò nec ut
 patrarent, somniarunt; Presuli suo & Prin-
 cipi, tanquam vero & legitimo pastori obse-
 cuti, aures occluserunt lupis, qui ululatibus
 suis non modò hanc Diœcesin, sed & totam
 Germaniam implebant, & ad seditiones con-
 tra Episcopos præcipuè inflāmabant. Quam
 Diœcesanorum Eystettensium constātiā in
 tanta præuaricandi occasione, adscribo in-
 primis gratia Dei, tum B. V Villibaldo, & vi-
 gilantiæ eorum Antistitum, qui quando Lu-
 therana heresis grassari cœpit, in omnes par-
 tes sollicitè excubabant, ne usq; adeò vicina
 pestis aliquid stragis ederet. Laudemus ergo

viros gloriosos, & parentes nostros in generatione sua, qui tantum favoris à Deo impetrarūt, ut propter illos seris quoq; nepotibus propitius sit, eosq; sub alarum suarum umbra protegat. Et eo magis hac temporum luce ad laudes tantis viris dicendas incendi debemus, quo petulantius ab heretica factione traducuntur & infamantur.

De Aegyptiis proditum est in sacra geneleos historia; quòd omnes ouium Pastores detestentur. Idem genius agitat Lutheranos & Calvinianos: omnes ouium Pastores, hoc est, omnes Episcopos orthodoxos execrantur, sublatosq; cupiunt; quia his sublati pronam & facile viam ouium lacerandarum sibi patere vident. Quapropter Lutherus statim sub initium sui Euangelismi pestilentissimum, seditiosissimum & planè diabolicum librum aduersus falsò nominatum Episcoporum Ordinem euulgauit: cuius hoc unicum argumentum est, Episcopos non esse tolerandos, sed excindēdos, & tanquam atrocissimos Christi hostes exterminandos, quod Tartareum negotium tanta impotētia agit, ut nisi Deus plero-

plerorumq; Germanorum mentes aliò auer-
 tisset, mirum nõ fuisset, licet manu facta Epi-
 scopos omnes contrucidassent. Sed Deus non
 semper sinit, ut diabolus tantũ re ipsa efficiat,
 quãtum desiderat. Iactant quidem ipsi quoq;
 Lutherani aliquibus in locis Episcopos; quos-
 dam enim Episcopatus inuaserunt & occu-
 parunt; quorum inuasores & infessores Epi-
 scopi salutantur; & Lutherus sub exordium
 sui Euangelij tam liberalis erat, ut parochos
 quoq; etiam rusticanos & agrestes, Episcopi
 titulo afficeret, qui postea maiorũ solummodo
 gentiũ Predicantibus asseruatus est, sed ferè
 sub Superintendentis vocabulo, animadu-
 terunt enim Nouatores pectoribus Germa-
 norum lögè aliam de Episcopis notionem im-
 pressam esse, quã ut sibi persuadere possent,
 huiusmodi Logodulos & Verbicines, licet
 profundè capillatos & barbatos, in Episcopo-
 rum classem referendos esse. Quapropter non
 planè imprudenter sub Latino & Germanis
 ignoto, Superintendentis vocabulo absurdi-
 tatem & turpitudinem laruatorum suorum
 Episcoporũ occultant. nam si qui ex illis Epi-
 scopi

Ff 3.....scopi

scopi appellantur, quia Episcopatus olim à
 Catholicis Regibus & Principibus conditos,
 & liberalissimè dotatos occuparunt, eos non
 Episcopos, sed Apiscopos esse; è vestigio intel-
 liges, si te conferas ad catalogos & seriem suc-
 cessionis in singulis Ecclesiis, videbis enim eos
 ab antegressis veri nominis p̄sulibus descimis-
 se; nam ultra pauculos Lutheranos, si progre-
 diaris, statim reperies tales Episcopos, quales
 hodie sunt in aliis Episcopatibus, ut in Her-
 bipolensi, Bambergensi, Augustano, Eystet-
 tensi, orthodoxos nimirum & cum cathedra
 S. Petri sociatos, quibus isti non nisi equivoce
 succedunt: neque enim qui per vim irrupit,
 verba Nazianzeni usurpo orat. in S. Atha-
 nasium, successor habendus est, sed qui vim
 perpeffus est; nec qui leges violauit, sed qui
 modo legibus consentaneo electus est; nec
 qui cōtraria dogmata tenet, sed qui eadem
 fide præditus est; nisi fortasse ita successorē
 dicat, quemadmodum morbū sanitati, &
 tenebras luci, & tempestatem tranquillitati
 & mentis alienationē prudentiæ succedere
 dicimus. Sed fat præfationis. Nunc Catalo-
 gum texamus.

*Vale mi carior. On-
 scribam hoc Inyoludij Anno Redemptoris
 MDCXVII.*

Oræ.

*Oraculum Roberti Turneri in Praefatione
ad Illustrissimum Praesulem & Princi-
pem Eystettensem Casparum à Secken-
dorff. praefixa orationi in obitum Mar-
tini Episcopi.*

Fatale id esse Episcopis Eystettensibus com-
perio, vt non diu viuat is, qui non re-
ctè viuit.

*S. Gregorius Nazianzenus orat. in
S. Athanasium.*

Nec pium, nec tutum est, cum impiorum
hominum vita memoriae prodatur, pie-
tate praestantes viros silentio transmit-
tere.

INDEX